
Modern Hydrology and Sustainable Water Development

- 1 Fundamentals of hydrology
 - 2 Surface water hydrology
 - 3 Groundwater hydrology
 - 4 Well hydraulics and test pumping
 - 5 Surface and groundwater flow modelling
 - 6 Aqueous chemistry and human impacts on water quality
 - 7 Hydrologic tracing
 - 8 Statistical analyses in hydrology
 - 9 Remote sensing and GIS in hydrology
 - 10 Urban hydrology
 - 11 Rainwater harvesting and artificial groundwater recharge
 - 12 Water resource development: the human dimension
 - 13 Some case studies
 - 14 Epilogue
-

wordt behandeld – mét literatuurverwijzingen (o.a. Hoekstra en Chapagain).

Hoofdstukken 2, 3, 4, 6, 7, 8 en 11 eindigen met een ‘tutorial’ (een ‘opdracht’ in schooltaal), die vervolgens wordt uitgewerkt. Aardig ook zijn de casi, elk zo’n 10 pagina’s, die enerzijds licht werpen op de (verschillen in) problematiek in stroomgebieden in diverse uithoeken van de wereld, anderzijds een beeld werpen op de verschillende manieren om waterproblemen op te lossen. De behandelde stroomgebieden betreffen de Gele Rivier, de Colorado, de Murray-Darling en de West-Indische regio van Noord Gujarat-Cambay: ‘real-world problems’. De epiloog had mijns inziens achterwege kunnen blijven: het is een verkorte opsomming van wat er in de voorgaande hoofdstukken is behandeld. In het midden van het boek bevinden zich 12 pagina’s met kleurenplaten van matige kwaliteit. Hier had meer aandacht aan kunnen worden besteed.

‘Modern Hydrology and Sustainable Water Development’ bevat een goede balans van onderwerpen. Het lijkt me hiermee een goed basisboek voor een inleiding hydrologie. Alle relevante onderwerpen komen aan bod, zonder dat één van de onderwerpen aanzienlijk meer nadruk krijgt dan andere. Geomorfologie ontbreekt helaas. De uitbreiding met stedelijke hydrologie, opvang van regenwater, kunstmatige grondwateraanvulling en de sociale aspecten geeft dit boek daarentegen iets extra’s dat we tot nu toe maar zelden bij hydrologieboeken tegenkomen. Het gaat daarmee een stap verder dan wetenschap en beschrijft ook iets van recent ontwikkelingsbeleid. De literatuurverwijzing in juist deze hoofdstukken had uitgebreider gekund, maar het boek maakt met deze extra hoofdstukken de titel waar – en dat kunnen we altijd waarderen.

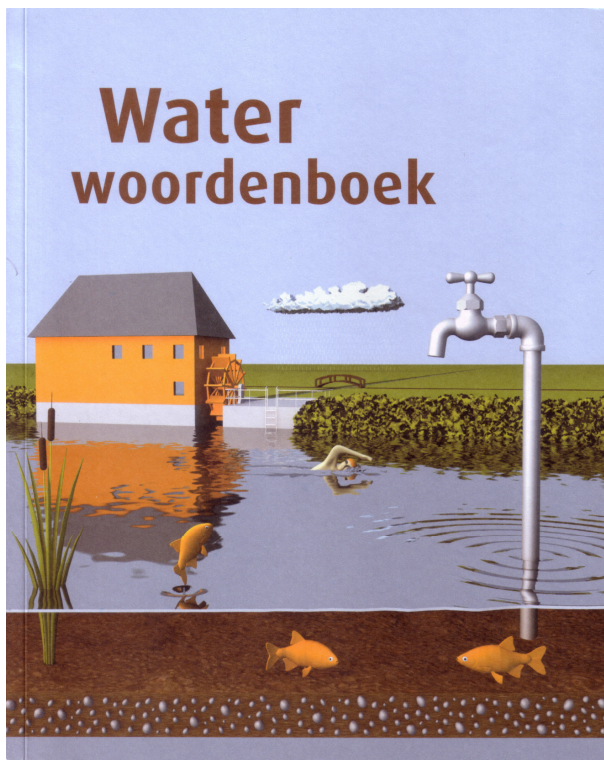
Michael van der Valk

Waterwoordenboek

door Wim Daniëls; 2009, paperback, 170 pag, Kuux Media, Eindhoven (info@kuux.nl), ISBN 978-90-809501-6-0, € 17,50, korting bij educatieve doeleinden.

Het alleraardigste Waterwoordenboek bevat 846 woorden die op -water eindigen. Het schijnt dat er nog niet zo heel lang geleden minder van deze woorden waren. De recente toename duidt op het toenemende belang van water. Anderzijds zijn waarschijnlijk ook veel oude aan water gerelateerde woorden vergeten. Kijkt u maar eens in het Glossarium van waterstaatstermen, Polderlands, en tel het aantal woorden dat u niet kent.

Ook het Waterwoordenboek is leerzaam. Bij ieder woord staat een uitleg en

een achtergrond, soms nog toegelicht aan de hand van een kader dat een grappige eigenaardigheid van het gebruik van het woord illustreert. Bij het lemma 'wolkenwater' staat bijvoorbeeld uitgelegd hoe in een dorpje in de Chileense bergen de hoeveelheid beschikbaar water toenam van 14 naar 40 liter per persoon per dag nadat men met netten water uit de wolken heeft weten te vangen. Vervolgens nam de bevolking dusdanig toe dat er meteen weer te weinig water beschikbaar was. Een en ander is in 1999 verfilmd in de film 'De wolkenmelkers'. Een foto verluchtigt het geheel.

Veel van de woorden in dit boek betreffen chemische of medische termen. Lysolwater is water waarin lysol is opgelost, en luiwijkenwater is een soort van loog waarmee koperwerk schoongemaakt kan worden. Dit gaat kennelijk sneller dan met gebruikelijke koperpoets, zodat de

vrouwen (vanouds degenen die het koper poetsten) die loog gebruikten, als lui werden aangemerkt.

Het woordenboek is geen wetenschappelijk werk. Zo zou artesisch water komen uit een "ondergrondse waterader waarop veel druk zit". Het doet mij denken aan mij na aan het hart liggende bergbewoners die vertellen dat het water dat uit de rotsen komt, ontspringt in een ondergronds meer. Het is maar hoe je het bekijkt.

Het is genoeglijk om doorheen het boekje te bladeren, vooral ook vanwege de extra achtergronden die bij de woorden en in de kaders worden gegeven. IJzerwater is bijvoorbeeld niet alleen ijzerhoudend water, maar zou ook kunnen worden gezien als water uit de Isère, een rivier die in Noord-Frankrijk ontspringt en aan de Belgische Noordzeekust uitmondt. De 'Isere' wordt voor het eerst vermeld in een Latijnse tekst uit 840, waarna ook de spellingswijzen 'Isera' en 'Ysere' voorkomen. Vanaf 1818 wordt in Nederlandstalige teksten 'IJzer' gevonden. De afkomst van de naam is onzeker. 'Isera' zou 'heldere A' (A = water) kunnen betekenen. Er zijn echter ook interpretaties waarbij 'iser' als 'ijzer' of 'bruin' verklaard wordt.

Het Waterwoordenboek hoort thuis in iedere zich respecterende waterbibliotheek. Het zal een rijke aanwinst zijn, heerlijk om in te bladeren – ideaal als relatiegeschenk of verjaardagscadeau. Wie geïnteresseerd is in de overige ruim 800 waterwoorden raad ik aan het Waterwoordenboek snel aan te schaffen – warm aanbevolen!

Michael van der Valk